

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Andmekaitse Inspeksioon
info@aki.ee
Tatari 39
10134, Tallinn

Meie 20.06.2024 nr 2-1/19188-1

Seisukoha küsimine

Sotsiaalkindlustusamet on läbi viimas protsessimuudatusi, millest tulenevalt palume Andmekaitse Inspeksiooni seisukohta allolevates küsimustes:

1) Puudega isiku kaardi ja pensionitunnistuse väljastamise tingimused

RPKS § 35 ja PISTS § 2⁵ kohaselt väljastatakse peale Sotsiaalkindlustusameti poolse otsuse tegemist isikule vastava teenust saamise õigust tõendav dokument. Tõendite väljastamise tingimused on toodud Sotsiaalministri 18.06.2019 määruses nr 43 Puudega isiku kaardile ja pensionitunnistusele kantavate andmete loetelu ning kaardi väljastamise kord, milledes tuuakse välja kaardile kantavate andmete loetelu ning kaardi väljastamise kord. Määruse § 3 ei ole sätestatud milline on kaardi kättetoimetamise viis. Lähtudes HMS § 25 ja § 26 näeb ette, et dokumendid edastatakse tähtkirjaga, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Täna otsustab klient, kas kaart edastatakse lihtkirja või tähitud kirjaga. Kas ja millistel alustel on võimalik kättetoimetamisviisiks vaikimisi määrata lihtkiri?

2) Kättetoimetamise viisi muutmine isiku sooviavalduse alusel

Kui isikule on märgitud automaatselt kättetoimetamisviisiks „tähitud kiri“, „krüpteeritult“ või „kättetoimetamine iseteenindusportaalist“, siis millises vormis on isikul õigus paluda dokumendi edastamist lihtkirjana või e-postile krüpteerimata? Kas avaldus peab olema digitaalselt allkirjastatud või saab aluseks võtta e-posti teel esitatud vabas vormis avaldust, mille edastamise aadress kattub infosüsteemis oleva e-posti aadressiga? Kas meil on õigus aktsepteerida isiku käsikirjalist avaldust, mis on edastatud fotona isiku infosüsteemis olevalt e-posti aadressilt? Reeglina kui isik ei ole võimeline krüpteeritud kirju avama, ei ole ta ka võimeline oma avaldusi digitaalselt allkirjastama või iseteenindusse sisse logima (nt puudub vajaminev ID-kaart või kaardilugeja, PIN-koodid kadunud ja puudub huvi neid omada, puudub arvuti või ebapiisavad arvutikasutamise oskused)

- 3) Kuidas võimaldada välisriigi kodanikele krüpteeritud/tähitud kirjade kättetoimetamine, kui isikul ei ole võimalust esitada digitaalselt allkirjastatud sooviavaldust lihtkirja/krüpteerimata kujul tõendi saamiseks?

Sotsiaalkindlustusamet väljastab välisriigis elavatele isikutele Eestis määratud pensioni suuruse kohta tõendeid. Tõendi väljastamise aluseks on, olenemata kanalist, isiku vabas vormis esitatud sooviavaldus. Pöördujatel üldjuhul puudub Sotsiaalkindlustusameti poolt väljastatud tõendi dekrüpteerimiseks ID-kaart kui ka võimekus krüpteerimata digitaalselt allkirjastatud dokumendi avamine arvutis. Turvalise kanali (krüpteerimine, tähitud kiri) rakendamisel suureneb märgatavalt postikulu kui ka tähitud posti tagastamine ebaõnnestunud kättetoimetamise kohta, mis omakorda suurendab rahulolematust, kuna isikutele väljastatavate tõendite kättetoimetamise aeg pikeneb oluliselt. Kas SKA võib väljastada vaikimisi lihtkirjaga/dekrüpteerimata dokumente, kui isik ei ole avaldanud soovi vastupidiseks?

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Gunnar Gabriel Einlo
andmekaitse spetsialist